

Rigsdagstidende.

1851. Forhandlingerne paa Folkethinget. N° 416.

Anden Session.

106te Møde.

Løverdagen den 8de Marts,

(Forts.)

Krigsministeren (forts.): Jeg antager vel, at Fabrikkens Drift kan indskrænkes noget, og dersom den ærede Forsamling vilde samtykke i, at istedetfor at forte 58,000 Rbd. i den Sum, som behøves til at betale det allerede anskaffede Klæde, der kun fortes 40,000 Rbd., som er den halve Sum af hvad der behøves til Klædes Anskaffelse i det kommende Aar, saa vil Ministeriet forsøge paa, deels ved nogen Indskrænkning i Fabrikkens Drift, deels ved Besparelser paa andre Conti under Munderingscontoen at indvinde Saameget, at disse 40,000 Rbd. kunde udredes af det næste Aars Munderingsconto. Det egentlige Spørgsmaal, som her stiller sig i Baggrunden, er, om der fremtidig skal vedligeholdes en Klædefabrik for Statens Regning; det var i 1840 under Discussion af en Commission, som kom til det Resultat, at Fabrikken succesfult skulde nedlægges. Der er imidlertid siden den Tid forløbet ti Aar, og Fabrikken er endnu ikke bleven nedlagt, og den Administration, under hvem Fabrikken har forteret i den største Deel af de forløbne 10 Aar, har været af den Formening, at Dieblifter endnu ikke er kommet. Fra Militairetatens Side ønsker man meget, at Fabrikken maa vedblive, fordi den leverer solidere Klæde og — hvad Soldaterne sætte megen Pris paa — tillige varmere Klæde end det, man faaer fra andre Fabrikker, og navnlig fra udenlandske Klædefabrikker. Fabrikken er senere gaaet ind under Militairetatens Bestyrelse; man har derved i sin Magt at sørge for, at de Varer, som leveres derfra, ere af særdeles god Dvalitet. Fabrikken drives ikke alene uden Tab, men endog med For-

deel, saa at den har i de sidste Krigsbaar leveret et betydeligt Overskud. Jeg veed vel, at der er Meget, der taler imod, at Staten eier Fabrikker, og principmæssigt skulde jeg ogsaa stemme for, at Fabrikken overgik til at være privat Entreprise. Imidlertid kan dette for Diebliffet ikke skee; det bør formeentlig underkastes en nærmere Undersøgelse, naar og hvoreledes det kan skee, og Krigsministeriet skal ikke være utilbøieligt til at lade Spørgsmaalet paany undersøge i det kommende Aar, for, om muligt, at forelægge den næste Rigsdag denne Sag til Afgjørelse.

Hvad angaaer det andet Spørgsmaal, som den ærede Ordfører har omtalt, nemlig, at de 50,000 Rbd., som ere forlangte, for at betale Jernstyks, der er bestilt i Sverrig, og som i dette Foraar forventes hertil, kunne nedfattes til 40,000 Rbd., da kan dette, efter de nøiagtige Beregninger, jeg har ladet mig give derom, ikke skee. Der er bestilt 2 Slags Kanoner, 24pundige Kanoner og saakaldte 84pundige Granatkanoner, 50 af hver Slags; Prisen for hver Piece af første Slags, alle Udgifter iberegnet, nemlig de controlmæssige Omkostninger ved Skydeprøverne og øvrige Udgifter, udgjøre, efter min Calculé, 478 Rbd. 72 $\frac{1}{2}$, og for de andre svarere Bombekanoner er det 512 Rbd. Ved at sammenlægge disse Summer, faaer jeg et Beløb af 49,037 Rbd. eller omtrent 50,000 Rbd.; jeg troer ikke, at der kan skee nogen Nedfattelse. Skulde det ærede Folkething være af den Formening, at der ikke kan bevilges mere end 40,000 Rbd. dertil, saa maa det staae Krigsministeriet aabent at erholde godtgjort, hvad bevistligt mere maatte medgaae til denne Udgiftspost; men jeg antager, at det er ligesaa simpelt, fra først af at tilstaae de forlangte 50,000 Rbd.; hvad deraf